

Hanna Więckowska, Maria Chmielewska

Luta, gm. Włodawa, woj. chełmskie.
Stanowiska III i IV "Sosnowe"

Informator Archeologiczny : badania 15, 305-306

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KUCÓW, gm. Kleszczów
woj. piotrkowskie
Stanowisko 7

PP Pracownia Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Łodzi

Badania prowadził mgr Marek Olędzki /autor sprawozdania/. Finansował Ośrodek Badawczo-Projektowy Górnictwa Odkrywkowego we Wrocławiu "Poltegor". Pierwszy sezon badań. Płaskie cmentarzysko ciałopalne z okresu wpływów rzymskich.

Cmentarzysko położone jest na polach wsi Kuców na nieznanym wzniesieniu oddalonym o około 150 m od skrzyżowania dróg, jednej prowadzącej do Rogowca, drugiej do Woli Grzymalnej.

Przebadano obszar 2,980 m² odkrywając cmentarzysko w całości. Na ogólną liczbę 89 grobów tylko 3 reprezentowały pochówki popielnicowe, pozostałe to groby jamowe. Cmentarzysko należy datować od ostatnich dziesięcioleci II wieku do około połowy wieku III. O takim datowaniu przekonują zabytki w postaci ceramiki lepionej i toczonej w tym terry sigillaty oraz dobrze datowane metale, jak wczesne fibule VI grupy Almgrena, sprzączki do pasów oraz fibula pochodząca od późnych zapinek kapturkowych. Jednym z ciekawszych zespołów był grób popielnicowy obsypany resztkami stosu oznaczony nr 72. Zawierał on niewielkie umbo typu J 7a, imacz typu J 9 oraz fragmenty trójwarstwowego grzebienia typu I Thomas.

Badania zostały zakończone.

LUTA, gm. Włodawa
woj. chełmskie
Stanowiska III i IV "Sosnowe"

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej w Warszawie
Zakład Epoki Kamienia

Badania prowadziły doc, dr hab. Hanna Więckowska /kierownik - autorka sprawozdania/ i doc, dr hab. Maria Chmielewska. Finansował IHKM PAN. Szósty sezon badań mikroregionu Luta. Osadnictwo późnopaaleolityczne i mezolityczne.

Stanowiska znajdują się po prawej, tj. wschodniej stronie doliny Krzemianki, ukierunkowanej południe-północ /dopływ Włodawki, dorzecze Bugu/.

Stanowisko III usytuowane jest na krawędzi tarasu wydmowego, przytykającego do rozległej, zatorfionej doliny rzeki. Zajmuje przestrzeń kilkuset m². Badane było wstępnie w latach 1969 i 1970; przekopano wówczas łącznie 42 m², z czego 11 m² przypadło na zbocze tarasu i jego kontakt z torfowiskiem. Zabytki reprezentujące mezolit zlokalizowano powyżej kra-

wędzi tarasu /było tam także małe skupienie ceramiki neolitycznej /?/, a późnopaleolityczne o cechach mazowszańskich - w pobliżu torfowiska i w jego obrębie. W sezonie 1980 r. obfite opady deszczu i wylanie Krzemianki uniemożliwiły przeprowadzenie zamierzonych badań, ograniczono się więc do przekopania 2 m² /na głębokość ok. 1,5 m/, dzielących szurf na stoku od szurfu w torfle. Chodziło o uzyskanie ciągłego profilu i pobranie próbek do analiz przyrodniczych dla ewentualnej charakterystyki środowiska i warunków klimatycznych mikroregionu. Z piasku pod torfem wydobyto 57 wyrobów krzemiennych, w tym 5 narzędzi i 2 rdzenie, które są typologicznie identyczne z materiałem z badań poprzednich. Potwierdził się też import krzemienia czekoladowego łysogórzańskiego.

Stanowisko IV usytuowane jest na małej wydmie-wyspie, otoczonej zewsząd torfowiskiem, przytykającej zachodnim ramieniem do rzeki, odległej ok. 200 m na południowy zachód od stanowiska III. Badane było w r. 1975 /mezolit/. Tegoroczną eksplorację /67 m² + 5 m² szurf na stoku/ objęto południową, najwyżej wzniesioną część wydmy z koncentracją wyrobów krzemiennych w przybliżeniu owalnego kształtu, którą w dużej części przebadano /nie "zamknięto" jej jedynie od strony północnej, jeszcze dość obfitej w zabytki/. Uzyskano dość bogaty materiał krzemienny, w tym liczne narzędzia. Zalegał on w próchnicy i najliczniej - w podścielającym ją iluwium silnym. Jest to najpewniej osada późnopaleolityczna o inwentarzu odmiennym od uzyskanego na stanowisku III, co wzbogaci problem najstarszego osadnictwa tej części kraju. Znalezione także kilka fragmentów ceramiki pochodzących od jednego naczynia, które wystąpiły w znacznym rozrzucie i stanowią - podobnie jak parę wyrobów krzemiennych - obcy wtręt w wyraźnie jednolitym kulturowo zespole. Pobrano rdzenie utworów organicznych o nienaruszonej strukturze do badań palinologicznych i makroskopowych, a także zbadano miąższość torfu w sąsiedztwie wydmy, która jest wszędzie znaczna - ok. 2 m i więcej. Szurf i wiercenia w torfle wykazały, że osada nie sięgnęła do strefy kontaktowej wydmy i torfowiska.

Materiały są przechowywane w ZEK IHKM PAN.

MYŚLIBÓRZ, gm. Gołina
woj. konińskie
Stanowisko 2

Muzeum Okręgowe
w Koninie

Badania prowadził mgr Grzegorz Teske. Finansował WZIR w Koninie. Pierwszy sezon badań. Osada kultury przeworskiej. Przełom okresu późnolateńskiego. Ślad osadnictwa kultury łużyckiej.

Stanowisko położone jest na terenie pradoliny Warty, ok. 100 m na zachód od drogi z Bobrowa do Kolna, na piaszczystym wzniesieniu eksploatowanym przez okolicznych rolników. Zadaniem badań było rozpoznanie zasięgu i chronologii stanowiska.

Wyeksplorowano 4 wykopy o łącznej powierzchni 70 m². Pozwoliło